

JOGI FÓRUM PUBLIKÁCIÓ

Az elévülés mint a végrehajtás elrendelésének és foganatosításának esetleges akadály

Szerző:

dr. Molnár Klára

Szolnok, 2018. március 29.

I. Bevezetés

Bírósági titkárként a törvényszékre, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróságra érkező végrehajtás elrendelése iránti kérelmek alapján indult eljárásokban leggyakrabban a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) fogalmai szerinti elrendelő bírósági hatáskörből eredő, illetve ritkábban fogatosító bírósági hatáskörből fakadó feladatokat látok el.

Munkám során a jogutódlás kérdése mellett talákoztam - többek között - olyan kérelemmel, melyben az adós a végrehajtás megszüntetését kérte az elévülésre hivatkozással, de a munkaügyi tárgyú jogerős határozatokon alapuló végrehajtás elrendelése iránti kérelem kapcsán hivatalból is vizsgálom az elévülést, illetve azt, hogy ebből a szempontból van-e akadálya a végrehajtható okirat kiállításának.

A hivatalbóli vizsgálat eredményeként megállapított elévülés a végrehajtás megtagadásához vezet, továbbá a már elrendelt végrehajtás fogatosításának „rendes menete” is megakad, amennyiben az elévülés megállapításra kerül.

Miután ezekben az esetekben is az eljárásnak - azaz konkrétan az elévülés megállapításának - a kérelmező számára nem kedvező módon történő lezárása súlyos következményeket von maga után, mint ahogyan esetlegesen egy jogutódlás megállapítása iránti kérelem elutasításának, az adós kerülhet méltánytalan helyzetbe, ha a tiltakozása ellenére egy elévült követelést hajtanak be rajta.

A Vht. az elévülés jogintézményét is, illetve a bíróság e körben folytatandó eljárását - álláspontom szerint - igen szűken szabályozza. Ugyanakkor nagyon körültekintő eljárást igényel az elévülés vizsgálata és megállapítása, melynek a gyakorlati eseteit és eljárásrendjét a jogszabályi rendelkezések tükrében - de talán e kontinentális jogrendszerben sem túlzóan nevezem így -, hogy a kialakult esetjoggal színesítve kívánom e dolgozat keretei között bemutatni, a bírósági eljárás szemszögéből.

Hasonlóan a jogutódlás tárgyában készült tanulmányomban, jelen dolgozatomban is a bírósági gyakorlatban felmerült esetek, az esetek megoldására kialakult gyakorlatok, álláspontok ismertetése mellett szándékomban áll választ keresni és adni a felmerülő kérdésekre, nem hagyom figyelmen kívül

a polgári jogban, a polgári eljárásjogban is szabályozott jogintézményeket - szükség szerint rávilágítva a hasonlóságokra és különbözőségekre, a végrehajtási jogi specifikumokra, elhatárolási szempontokra.

Irományomhoz az érintett jogszabályhelyekhez fűzött hivatalos kommentárokat használtam fel, továbbá a közzétett - értelemszerűen a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Régi Pp.) alapján kialakult esetjogot tanulmányoztam, melyhez a bírósági gyakorlatot társítottam.

Tekintettel arra, hogy bírósági közvetítő is vagyok, ennek a dolgozatnak a kereteit is felhasználom arra, hogy a bírósági közvetítésnek mint alternatív vitarendezési eljárásnak a végrehajtásban is indokolható szerepére ráirányítsam a figyelmet.

Mivel a jogutódlás ugyanúgy akadályát képezheti a végrehajtás elrendelésének vagy foganatosításának, jelen tanulmányom hasonló szisztémát követ, melyekből fakadóan esetenként hasonló megállapításokat tartalmaz, mint amelyet a jogutódlás tárgykörében közzétettem.

II. Az elévülés

1. A végrehajtási jog elévülésének történeti szabályozása

A végrehajtási eljárásról szóló 1981. évi LX. törvénycikk 23. §-a az alábbiak szerint rendelkezett arról, ha a végrehajtást kérő nem szorgalmazta a végrehajtónál (a törvénycikk idején kiküldötnél) a végrehajtás foganatosítását „nem hivatalból foganatosítandónak kimondott” végrehajtás esetében: „Ha nem hivatalból foganatosítandó valamely végrehajtás foganatba vétele, a kiküldötnél 3 hónapon át nem szorgalmaztatik, a végrehajtási iratok, a bíróságnak jelentés mellett bemutatván, irattárba tétetnek.

A végrehajtási jog, a követelés minőségére és jogcímére való tekintet nélkül, az ítélet jogerőre emelkedésétől vagy más végrehajtható közokiratban foglalt teljesítési határidőtől számított és semmi körülmény által félbe nem szakítható rendes magánjogi elévülési határidő alatt évül el. Az elévülési határidőn belül, a végrehajtható kérelmére, újabban rendeltetik kiküldött.”

Ugyanezen törvénycikk 30. § értelmében pedig:

„Ha a végrehajthatónak végrehajtási joga egészben vagy részben elenyészett, vagy időhaladék engedése által felfüggesztetett: a végrehajtást szenvedő a végrehajtásnak megszüntetése, korlátozása vagy felfüggesztése iránt a következő esetekben indíthat keresetet:

a) bírói határozatokon alapuló végrehajtások eseteiben: ha a végrehajtás megszüntetése, korlátozása vagy felfüggesztése iránti kérelem olyan tényköriülményen alapul, a mely a határozat hozatalát megelőző peres eljárás befejezése után merült fel;

b) perbeli egyezségen alapuló végrehajtások eseteiben: olyan tényköriülmény alapján, mely az egyezés megkötése után következett be;

c) közjegyzői okiratok alapján elrendelt végrehajtások eseteiben: olyan tényköriülmény alapján, mely a végrehajtást elrendelő végzés kézbesítése után merült fel avagy egyébként az 1874:XXXV. tc. 113. és következő §-ban szabályozott kifogás útján nem érvényesíthető.

A kereset a végrehajtást elrendelő bíróságnál adandó be, s jegyzőkönyvi, illetőleg sommás úton tárgyalatik, és ítélet által döntetik el.

Két egyenlő ítélet ellen további fellebbezésnek helye nincs.”

A bírósági végrehajtásról szóló 1955. évi 21. törvényerejű rendelet „A végrehajtás általános szabályai” című III. fejezetében, a 49-50. §-aiban „A végrehajtási jog elévülése” címszó alatt az alábbiakat szabályozta:

„49. § A végrehajtási jog a végrehajtandó követeléssel együtt évül el.

50. § (1) A végrehajtási jog elévülési határidejének eltelte után előterjesztett kérelemre (bejelentésre) végrehajtható okiratot sem kiállítani, sem a végrehajtás megindítása vagy folytatása végett a végrehajtóhoz eljuttatni (bemutatni) nem lehet. Az elévülési határidőn belül előterjesztett kérelem alapján kiállított vagy az elévülési határidőn belül tett bejelentés alapján a végrehajtóhoz eljuttatott (a végrehajtónál bemutatott) végrehajtható okirat alapján azonban a végrehajtási eljárást

be kell fejezni, illetőleg - a 45. §-ban említett szünetelési okok esetén - a végrehajtást meg kell szüntetni.

(2) A végrehajtási jog elévülését csak akkor lehet hivatalból figyelembe venni, ha az alapjául szolgáló követelés elévülését hivatalból kell figyelembe venni.”

A Vht. hatályba lépését megelőzően hatályban volt Tvr. a bírósági végrehajtásról szóló 1955. évi 21. törvényerejű rendelethez és a jelenleg hatályos Vht.-hez hasonlóan szabályozta a végrehajtási jog elévülését, első látásra jelentősnek nem tűnő eltéréssel. Ez az eltérés azonban a jelen kor jogalkalmazója számára alapot teremthet a Vht.-ben jelenleg szabályozatlannak érzékelt azon esetre, amelyre az elévülés gyakorlatban felmerült tapasztalatai kapcsán fogok rámutatni, elsősorban mint a végrehajtás foganatosításának akadályozó tényezőjeként.

A Tvr. 48. §- az alábbiak szerint szabályozta a végrehajtási jog elévülését:

„(1) A végrehajtási jog a végrehajtandó követeléssel együtt évül el.

(2) A végrehajtási jog elévülését akkor lehet hivatalból figyelembe venni, ha az alapjául szolgáló követelés elévülését is hivatalból kell figyelembe venni.

(3) A végrehajtási jog elévülési határidejének eltelte után előterjesztett kérelemre (bejelentésre) nem lehet végrehajtási eljárást elrendelni.

(4) A végrehajtási jog elévülését bármely végrehajtási cselekmény megszakítja.”

Ami azonnal szembetűnik, hogy a jelenleg hatályos szabályozáshoz képest a korábbiiban nem szerepelt az, hogy a végrehajtási jog elévülési határidejének letelte után a már elrendelt végrehajtást nem lehet folytatni.

A Tvr. 21. § -a azonban, amely a végrehajtható okirat elleni jogorvoslatról rendelkezik, az (1) bekezdésében a következőket mondta ki:

„Ha a végrehajtási lapot a 10-13. § megsértésével állították ki, a végrehajtási lapot vissza kell vonni. Ha a végrehajtási záradékot a 15-20. § megsértésével vezették az okira, a végrehajtási záradékot

törölni kell. Ez irányadó a végrehajtási jog elévülése esetén is.”

A Tvr. 21. § (2) bekezdése pedig - a fentiekkel összefüggésben az alábbiakról rendelkezett:

„A bíróság az (1) bekezdésnek megfelelően saját kezdeményezéséből, a bírósági végrehajtó (a továbbiakban: végrehajtó) észrevétele alapján vagy az érdekelt fél kérelmére végzéssel bármikor intézkedhet. A végzést kézbesíteni kell a végrehajtást kérőnek és az adósnak (a továbbiakban együtt: felek), akik a végzés ellen fellebbezhetnek. A fellebbezésnek a végrehajtás folytatására nincs halasztó hatálya.”

Gyakorlatilag tehát itt, a végrehajtható okirat elleni jogorvoslat körében szabályozta a Tvr. a végrehajtás foganatosításának akadályát a végrehajtási jog elévülése esetén, és ennek van jelentősége a jelen kori, különösen a Vht. 2018. január 1-jével történt módosítása előtti jogalkalmazásban is, amelyre - ahogyan jeleztem - a későbbiekben, a bírósági gyakorlat szempontjából mutatok rá.

2. A végrehajtási jog elévülésének rendszertani szabályozása

Véleményem szerint a végrehajtási jog elévülése rendszertanilag nem indokolható módon, a Vht. „Általános eljárási szabályok” című Első részének „A végrehajtás foganatosításának közös szabályai” című III. fejezetében, az 57. §-ban került szabályozásra, holott az elévülés a végrehajtás elrendelésének is akadály lehet.

3. Mit jelent a végrehajtási jog?

Miután a Vht. a végrehajtási jog elévülését szabályozza, igény mutatkozik arra, hogy a Vht.-ben vagy más törvényben értelmezést is találjunk arra, mit takar a végrehajtási jog, azonban definícióját jogszabály nem tartalmazza.

Ebből fakadóan, álláspontom szerint a végrehajtási jog tartalma éppen az elévüléssel (amelyre mint

az igényérvényesítési jogosultságnak az időbeli korlátozottságára gondolunk) összefüggésben ragadható meg.

Így - meglátásom szerint - a végrehajtási jog úgy definiálható, mint végrehajtás elrendelése és foganatosítása iránti igényérvényesítési lehetőség (amelynek akadályát képezheti, ha megállapítást nyer, hogy az elévült).

4. Mit értünk a végrehajtási jog elévülése alatt?

Ahogy arra fentebb is utaltam, az elévülés - az általános jogtudományi, jogirodalmi felfogás szerint - egy adott jogi igény érvényesítésére nyitva álló, jogszabályban megállapított határidő elteltét jelenti.

Ehhez hozzá kell tenni, hogy elévülése esetén is az adott jogi igény fennáll, azonban azt bírósági eljárás útján érvényesíteni már nem lehet.

Az elévülés mindezekre figyelemmel a végrehajtási jog területére úgy fordítható le, hogy eltelt az az idő, amíg a követelés állami úton való kikényszerítésének lehetősége nyitott volt.

A Vht. 57. § (1) bekezdése értelmében „a végrehajtási jog a végrehajtandó követeléssel együtt évül el”.

Ezen rendelkezésből az következik, hogy a végrehajtandó követelés típusától függ, hogy az azon alapuló igény érvényesítésére meddig van bírósági úton lehetőség. A végrehajtási jog elévülésülésének kezdete azt az időpontot követi, amikor az önkéntes teljesítésre nyitva álló határidő letelt. Tipikusan egy jogerős, kötelezést tartalmazó ítéletben megállapított teljesítési határidőt követő naptól kezdődik a végrehajtásához való jog, az igényérvényesítés lehetőségének állami úton való „kikényszeríthetőségi” ideje, azaz az elévülési idő, amelyre irányadó az alapul fekvő ítéletben elbírált jogviszony jellege.

5. A végrehajtási jog elévülésének figyelembe vétele

5.1. Az elévülés ideje, nyugvása, megszakadása vagy megszakítása

A Vht. 57. § (2)-(3) bekezdései az alábbiakról rendelkeznek:

„(2) A végrehajtási jog elévülését általában kérelemre kell figyelembe venni; hivatalból akkor vehető figyelembe, ha az alapjául szolgáló követelés elévülését is hivatalból kell figyelembe venni.

(3) Ha a végrehajtási jog elévülését a (2) bekezdés szerint figyelembe kell venni, a végrehajtási jog elévülési határidejének letelte után előterjesztett kérelemre nem lehet végrehajtást elrendelni, és a már elrendelt végrehajtást nem lehet folytatni.”

A végrehajtás önkéntes teljesítés elmaradása miatti kényszer jellegéből, a végrehajtandó követeléshez fűződő jogvédelemből fakadóan a jogalkotó főszabályként azt fektette le, hogy a végrehajtás elrendelésénél és foganatosításánál nem kell vizsgálni, hogy a végrehajtási jog elévült-e. Ha a végrehajtásnak a Vht. 13. §-ában szabályozott általános feltételei fennállnak, akkor arra, hogy a végrehajtási kérelmet esetlegesen az elévülési időn túl terjesztette elő a végrehajtást kérő, nem kell tekintettel lenni, ez a végrehajtás elrendelésének nem akadálya általánosságban, és az elévülés a végrehajtás foganatosítására sem hat ki.

Mind az Új Ptk., mind a Régi Ptk. az általános elévülési időt 5 évben határozza meg. [Új Ptk. 6:22. § (1) bekezdés, Régi Ptk. 324. § (1) bekezdés]

Az általánostól eltérően

- a gyám ellen a számadási kötelezettsége alapján támasztható követelések a gyámot a vagyonkezelés alól felmentő határozat közlésétől számított 1 év alatt évülnek el [Új Ptk. 4:243. § (2) bekezdés]
- a kellékszavatossági igény a teljesítés időpontjától számított 1 év alatt évül el [Új Ptk. 6:163. § (1) bekezdés, de a Régi Ptk. 308. § (1) bekezdése 6 hónap vagy rövidebb elévülési időt szabályozott, Régi Ptk. 308. § (4) bekezdés, 308/A. § 1 év, de legfeljebb 3 év elévülési időt szabályozott]
- fogyasztó és vállalkozás közötti szerződés esetén a fogyasztó kellékszavatossági igénye a teljesítés időpontjától számított 2 év alatt évül el, kivéve, ha a szolgáltatott dolog ingatlan,

mely esetben 5 év az elévülési idő [Új Ptk. 6:163. § (2) - (3) bekezdés, Régi Ptk. 308. § (4) bekezdés]

- a fuvarozási szerződés alapján támasztható igények 1 év alatt évülnek el [Új Ptk. 6:270. §]
- a szállítványozási szerződésből fakadó igények elévülési ideje 1 év [Új Ptk. 6:306.§, Régi Ptk. 520. § (3) bekezdés]
- bűncselekménnyel okozott kár esetén a követelés 5 éven túl sem évül el a bűncselekmény büntethetőségének elévüléséig [Új Ptk. 6:533. § (1) bekezdés, Régi Ptk. 360. § (4) bekezdés]
- a veszélyes üzemi felelősségből eredő kártérítési követelés 3 év alatt évül el [Új Ptk. 6:538. §, Régi Ptk. 345. § (4) bekezdés]
- a vadászható állat által okozott kár megtérítése iránti igény 3 év alatt évül el [Új Ptk. 6:563. § (3) bekezdés, Régi Ptk. 351. § (2) bekezdés]
- a munkajogi igények 3 év alatt évülnek el [Új Mt. 286. § (1) bekezdés, Régi Mt. 11. § (1) bekezdés]
- a tartásdíj, életjáradék, baleseti járadék igények visszamenőlegesen csak 6 hónapra érvényesíthetők [Új Ptk. 4:208. § (3) bekezdés, 6:497. § (2) bekezdés, Régi Ptk. 280. §, a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (a továbbiakban: Családjogi tv.) 68. § (2) bekezdés].

Bár a közjegyzői hatáskörbe tartozó végrehajtási eljáráshoz tartozik, de kuriózumként megjegyzem, hogy a végrehajtási kérelem előterjesztésének idejére - így állásponatom szerint kifejezetten a végrehajtási jog elévülésére - tartalmaz szabályozást a fizetési meghagyásos eljárásról szóló 2009. évi L. törvény, melynek 52. § (5) bekezdése szerint a fizetési meghagyás jogerőre emelkedését követő 10 év elteltével nem terjeszthető elő végrehajtási kérelem a közjegyzőnél.

Melyek a hivatalból figyelembe vehető elévülés esetei?

Maga a Vht. is rendelkezik hivatalból figyelembe veendő elévülési időről.

A Vht. 14. § szerint:

„tartásdíj, szüléssel járó költség és tartásra irányuló járadékszerű szolgáltatás (a továbbiakban:

tartásdíj) behajtására elrendelt végrehajtás esetén a végrehajtható okiratot a lejárt, 6 hónapnál régebbi tartásdíjrészletekre nézve akkor lehet kiállítani, ha a végrehajtást kérő valószínűsítette, hogy

- a) a tartásdíjhátralék az adós rosszhiszemű magatartására vezethető vissza, vagy
- b) annak érvényesítését alapos okból mulasztotta el.”

Tartásdíj végrehajtására irányuló igény esetén tehát 6 hónap elévülési időt kell figyelembe venni, de ha ennél több időtartamú lejárt követelésre terjeszti elő az igényt a végrehajtást kérő, akkor vizsgálni kell azt is, hogy az adós mulasztása rosszhiszemű magatartására vezethető-e vissza vagy, hogy a végrehajtást kérőnek alapos oka volt-e arra, amiért csak 6 hónapon túl terjesztette elő az igényét.

Az Új Ptk. hatálya alá tartozó családi jogi jogviszonyokra a Régi Ptk.-ban és a Családjogi tv.-ben foglaltaknál szigorúbb szabályozás irányadó, mert az Új Ptk. kimondja, hogy 3 évnél régebbi időre nem lehet igényt érvényesíteni. [Új Ptk. 4:208. § (2) bekezdés]

Ezen eltérésre figyelemmel, felmerül, hogy a Vht.-t és az Új Ptk.-t együttesen kell-e alkalmazni és 3 évnél hosszabb időtartamra előterjesztett kérelmet elévülés okán - a 3 évnél hosszabb időtartamra eső követelésre részben - meg kell-e tagadni, vagy a Vht. az elsődlegesen alkalmazandó, és amennyiben az adós mulasztása vagy a végrehajtást kérő menthető indoka megállapítható, 3 évnél hosszabb időre terjedő követelésre is el lehet rendelni a végrehajtást?

Bár a végrehajtási eljárás szempontjából a Vht. mint speciális jogszabály előzi az Új Ptk.-t mint általános jogszabályt, de mert a Vht. 57. § (1) bekezdése maga mondja ki, hogy a végrehajtási jog a végrehajtandó követeléssel együtt évül el, gyakorlatilag a speciális jogszabály rendelkezik az általános jogszabály alkalmazásáról, én amellet foglalkozok állást, hogy az Új Ptk. 4:208. § (2) bekezdésében meghatározott 3 év igényérvényesítési idő a végrehajtási jogra is irányadó, és mivel tartásdíj-követelés végrehajtása iránti kérelemnél hivatalból vizsgálandó, hogy az 6 hónapnál régebben lejárt követelésre vonatkozik-e, ha e kérelem vizsgálatánál az adós hivatkozik a 3 év elévülési időre, úgy a 3 évnél régebben nem érvényesített igényre a lejárt követelésre nem lehet a végrehajtást elrendelni, elévülés miatt, a vizsgálat így ez esetben a 6 hónap és 3 év közötti időszakra korlátozódik.

Az életjáradék tekintetében az új Ptk. az „általános” szabályokat tartalmazza:

„Az életjáradékot havonta előre kell teljesíteni. A járadékszolgáltatásra jogosult a hat hónapnál régebben lejárt és alapos ok nélkül nem érvényesített járadékot bírósági úton nem követelheti.”

Ebből fakadóan a 6 hónapnál régebben lejárt életjáradék végrehajtása iránti kérelemnél nincs időbeli korlátja az elévülés vizsgálatának.

Klasszikusan a hivatalból figyelembe veendő elévülési idő a munkajogi igények érvényesítésével kapcsolatos: Mind a Régi Mt., mind az Új Mt. szerint a munkajogi igények 3 év alatt évülnek el, kivételt képeznek a bűncselekménnyel okozott kár megtérítésére vagy személyiségi jogsértéssel összefüggő sérelemdíj megfizetésére irányuló igények, melyek elévülési ideje 5 év, de ha a büntethetőség elévülési ideje ennél hosszabb, ennek megfelelő idő alatt évülnek el. Valamennyi esetben az igény elévülését hivatalból figyelembe kell venni. [Régi Mt. 11. § (1)-(2) bekezdés, Új Mt. 286. § (1)-(3) bekezdés]

Hivatalból figyelembe veendő az elévülési ideje a bűnügyi követeléseknek is?

A bírósági gyakorlat szerint igen. Eltérő jogi álláspontok vannak azonban arra nézve, hogy mennyi az elévülési ideje a bűnügyi követelésnek. Véleményem szerint mivel a bűnügyi követelés elévülési idejének hivatalbóli vizsgálata ahhoz kapcsolódik, hogy a büntethetőség elévülését is hivatalból kell figyelembe venni, bár a bűnügyi követelés alapvetően pénzkövetelés, a büntető eljárásjogi alapelvekből kiindulva nem az általános 5 éves elévülési időt tartom irányadóak, hanem az elkövetett bűncselekmény büntethetőségének elévülési idejét.

Miután a Vht. 57. § (1) bekezdése a végrehajtandó követeléshez viszonyítja az elévülést, így amennyiben a végrehajtást kérő a jogszabályban meghatározott elévülési időn túl kívánja az igényét érvényesíteni, és az elévülést hivatalból figyelembe kell venni, vagy kérelem esetén vizsgálni kell, hogy a végrehajtási jog elévült-e, akkor azt is vizsgálni kell, hogy volt-e olyan körülmény, mely az elévülési idő nyugvását vagy megszakadását eredményezte, és e körben tekintettel kell lenni arra, hogy a jogviszonyra melyik anyagi jogszabály (különösen, hogy a Régi vagy az Új Ptk.) irányadó.

A Régi Ptk. 326. § (2) bekezdése az elévülés nyugvását az alábbiak szerint szabályozta:

„Ha a követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni, az akadály megszűnésétől számított egy éven belül - egyéves vagy ennél rövidebb elévülési idő esetében pedig három hónapon belül - a követelés akkor is érvényesíthető, ha az elévülési idő már eltelt, vagy abból egy évnél, illetőleg három hónapnál kevesebb van hátra. Ezt a rendelkezést kell alkalmazni akkor is, ha a jogosult a lejárát után a teljesítésre halasztást adott.”

Az elévülés nyugvására hivatkozás esetén a bíróságnak kell mérlegelnie, hogy a jogosult a konkrét ügyben ténylegesen és hibáján kívül volt-e akadályozva abban, hogy a jogait határidőben érvényesítse. Az elévülés nyugvása az elévülési határidő meghosszabbodásához vezet, a nyugvás befejeztével a jogosult még a törvényben meghatározott egy év vagy három hónap határidőkön belül érvényesítheti igényét, kivéve, ha az eredeti elévülési időből több van hátra, mint a speciális határidő. Ha például a nyugvás - öt éves elévülés esetén - az elévülés kezdetétől számított két év múlva véget ér, a jogosult további három évig érvényesítheti igényét, ha azonban az elévülési idő eltelt, vagy abból már csak két hónap van hátra, a jogosultnak egy év áll rendelkezésre az igénye érvényesítésére. Nyugvás esetén tehát az elévülési idő nem a nyugvás időtartamával, hanem a törvény által előre, általános jelleggel meghatározott időtartammal hosszabbodik meg.¹

Az Új Ptk. 6:24. § az elévülés nyugvásáról a következők szerint rendelkezik:

„(1) Ha a követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni, az elévülés nyugszik.

(2) Ha az elévülés nyugszik, az akadály megszűnésétől számított egyéves - egyéves vagy ennél rövidebb elévülési idő esetén három hónapos - határidőn belül a követelés akkor is érvényesíthető, ha az elévülési idő már eltelt, vagy abból egy évnél - egyéves vagy ennél rövidebb elévülési idő esetén három hónapnál - kevesebb van hátra.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott időtartam alatt az elévülés nyugvásának nincs helye, az elévülés

---

¹Nagykommentár a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvényhez Szerkesztette: Gellért György

megszakítására vonatkozó rendelkezéseket pedig azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a megszakítás következtében az egyéves - egyéves vagy ennél rövidebb elévülési idő esetén a három hónapos - határidő számítása kezdődik újból.”

Az Új Ptk. tehát az elévülés nyugvásának szabályozásánál megtartotta azt a koncepciót, miszerint nyugvás esetén csak a törvényben meghatározott határidővel hosszabbodik meg az elévülési idő, és nem nyúl vissza a római jogi gyökerekhez (amelyek szerint az elévülési idő a nyugvás időtartamával hosszabbodna meg, azaz az eltelt elévülési időt a nyugvás előtti és a nyugvás utáni elévülési idő összegzésével kellene megállapítani).

Kivette ugyanakkor, hogy a teljesítésre adott halasztás esetében az elévülés nyugvására vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni azon okból, hogy ez az eset nem vagy alig különböztethető meg a követelés teljesítésére vonatkozó megegyezéssel módosítástól és az egyezségtől, amely jogi tények pedig megszakítják az elévülést. Kizárta továbbá az elévülés újbóli nyugvását az egyéves és a három hónapos „végső” határidő alatt, valamint az elévülés megszakítását ezeknél a határidőknél is lehetővé tette úgy, hogy a megszakítástól vagy az elévülést megszakító bírósági eljárás jogerős befejezésétől nem az eredeti teljes elévülési idő, hanem a nyugvás következtében beálló (egyéves vagy három hónapos) határidő számítása kezdődik újból.²

A Régi Ptk. az elévülés megszakadását mint az elévülést megszakító tény következményét szabályozta:

„(1) A követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólítás, a követelés bírósági úton való érvényesítése, továbbá megegyezéssel való módosítása - ideértve az egyezséget is -, végül a tartozásnak a kötelezett részéről való elismerése megszakítja az elévülést.

(2) Az elévülés megszakadása, illetőleg az elévülést megszakító eljárás jogerős befejezése után az elévülés újból megkezdődik.

(3) Ha az elévülést megszakító eljárás során végrehajtható határozatot hoztak, az elévülést csak a végrehajtási cselekmények szakítják meg.” [Régi Ptk. 327. §]

---

²Kommentár a Polgári Törvénykönyvről szóló 2003. évi V. törvényhez Szerkesztette: Gárdos Péter / Vékás Lajos

Az Új Ptk. az elévülés megszakításáról rendelkezik:

„6:25. § [Az elévülés megszakítása]

(1) Az elévülést megszakítja

a) a tartozásnak a kötelezett részéről történő elismerése;

b) a kötelelem megegyezéssel történő módosítása és az egyezség;

c) a követelés kötelezettel szembeni bírósági eljárásban történő érvényesítése, ha a bíróság az eljárást befejező jogerős érdemi határozatot hozott; vagy

d) a követelés csődeljárásban történő bejelentése.

(2) Az elévülés megszakításától vagy az elévülést megszakító eljárás jogerős befejezésétől az elévülés újból kezdődik.

(3) Ha az elévülést megszakító eljárás során végrehajtható határozatot hoztak, az elévülést a kötelelem megegyezéssel való módosítása és a végrehajtási cselekmények szakítják meg.”

A Régi Ptk. tételesen meghatározta azokat a tényeket, amelyek az elévülés megszakadását eredményezték, továbbá szabályozta azt, hogy a végrehajtható határozat meghozatala, azaz a végrehajtás elrendelése után az elévülést csak a végrehajtási cselekmények szakíthatják meg.

Az Új Ptk. is meghatározza az eseteit, de már csak az elévülés megszakításáról beszél, utalva arra, hogy az elévülést csak tevőleges magatartás szakíthatja meg, továbbá lényeges újdonsága, hogy elhagyja a „követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólítást” mint az elévülés megszakadását eredményező jogi tény. Az elévülés megszakításának ezen alapuló lehetősége ugyanis csak jogbizonytalanságot okozott, kevésbé volt alkalmas az igény tényleges érvényesítésére, mint inkább az idő elhúzására. Az Új Ptk. diszpozitív szabályozása ugyanakkor lehetővé teszi az írásbeli felszólítás elévülést megszakító jellegének szerződésbe foglalását, mely különösen közüzemi szerződéseknél indokolt, mindkét fél védhető érdekét szolgálhatja.³

Az Új Ptk. jelentős új rendelkezése a korábbi szabályozáshoz képest, hogy csak érdemi határozattal befejeződő bírósági eljárás eredményezi az elévülés megszakítását, nem elegendő csupán a keresetlevél benyújtása, amely idézés kibocsátása nélküli elutasításhoz vezet, vagy a peres eljárásnak

---

³Kommentár a Polgári Törvénykönyvről szóló 2003. évi V. törvényhez Szerkesztette: Gárdos Péter / Vékás Lajos

a szüneteléssel való megszűnése. Ezekben az esetekben az elévülés nyugszik, de nem szakad meg.

„A Ptk. változásának egy következményét a jogalkotónak figyelembe kellett volna vennie. Amiatt ugyanis, hogy a Ptk. alapján az írásbeli felszólítás nem szakítja meg az elévülést, a követelés a végrehajtási eljárás során elévülhet, ha a végrehajtási igény nem bírósági ítéleten, hanem például közjegyzői okiraton alapult. Ilyenkor ugyanis a jogosult az elévülést megszakító bírósági eljárás nélkül tudja a követelését érvényesíteni, és nincs olyan jogi tény, amely megszakítaná a követelés elévülését. Ezt a joghézagot a Vht. módosításával a jogalkotónak mielőbb orvosolnia kell.”⁴

Az Új Ptk. „elhagyja az 1959-es Ptk.-nak azt a szabályát, amely szerint a kötelezettnek az engedményezésről való értesítése az elévülést megszakítja”.⁵

A Régi és Új Ptk.-ban meghatározott általános szabályokon túl további ágazati jogszabályok speciális rendelkezéseket tartalmazhatnak az elévülés nyugvására, megszakadására, illetve megszakítására nézve, így a végrehajtandó követelés jellegéhez viszonyítva nem hagyhatjuk figyelmen kívül a különös jogszabályok rendelkezéseit. Például az Új Mt. 157. § (1) - (2) bekezdései ún. szakaszos elévülési időt szabályoznak az elmaradt jövedelem és a táppénz, az elmaradt jövedelem és a sérelem folytán csökkent kereset, valamint az elmaradt jövedelem és a rokkantsági nyugdíj, baleseti rokkantsági nyugdíj, rokkantsági ellátás vagy rehabilitációs ellátás különbözetének megtérítése iránti igény esetében.

A Vht. 57. § (4) bekezdése a végrehajtási jog elévülésére vonatkozó speciális rendelkezést tartalmaz. Eszerint „a végrehajtási jog elévülését bármely végrehajtási cselekmény megszakítja”.

A Vht. ezen szabályának alkalmazásához a végrehajtási jog fogalmán túl (melyet dolgozatomban fentebbi részében értelmeztem) a végrehajtási cselekmény definíciója is szükséges, amelyre azonban tételes jogi magyarázatot nem találunk. A bírósági gyakorlatból lehet azt a következtetést levonni, hogy végrehajtási cselekmény alatt értendő mindazon cselekmény, amely a végrehajtást kérő (jogosult) részéről arra irányul, azt az igényt fejezi ki, hogy a követelésének végrehajtása folyamatban maradjon.

---

⁴Kommentár a Polgári Törvénykönyvről szóló 2003. évi V. törvényhez Szerkesztette: Gárdos Péter / Vékás Lajos

⁵Kommentár a Polgári Törvénykönyvről szóló 2003. évi V. törvényhez Szerkesztette: Gárdos Péter / Vékás Lajos

Így végrehajtási cselekmény alatt nem csak a végrehajtás foganatosítása során eljáró önálló bírósági vagy törvényszéki végrehajtó konkrét cselekvését értjük, hanem ilyen a jogutódlás megállapítása iránti kérelem⁶, a bírósági gazdasági hivatalnak a hátralék kimutatásáról szóló, végrehajtónak küldött értesítése⁷, a letiltást foganatosító harmadik személy letiltással kapcsolatos cselekményei⁸, de nem tartozik ide (és ezt már az Új Ptk. is alátámasztja) a végrehajtást kérő részéről az adós felé tett írásbeli felszólítás a követelés teljesítésére, mert az a már elrendelt végrehajtáson kívüli esemény, nem a végrehajtás foganatosítására irányuló aktus.

Az elévülést megszakító cselekményeknél fontos figyelemmel lenni arra, hogy bár az elévülést megszakítja a végrehajtónak a végrehajtás szünetelését megállapító jegyzőkönyve, azonban a szünetelés alatt az elévülés nem nyugszik, hiszen a szünetelést követően a végrehajtást kérőnek lehetősége van szorgalmazni a végrehajtás folytatását (például az adós lefoglalható vagyontárgyának valószínűsítésével), így a végrehajtás szünetelése alatt is bekövetkezhet a végrehajtási jog elévülése.⁹

5.2. Ki veszi (veheti) figyelembe az elévülési időt?

A Vht. 57. § (3) bekezdésének azon fordulatából, miszerint ha a végrehajtási jog elévülését (kérelem alapján vagy hivatalból) figyelembe kell venni, akkor a végrehajtási jog elévülési határidejének letelte után előterjesztett kérelemre nem lehet végrehajtást elrendelni, az nyilvánvalóan következik, hogy a végrehajtást elrendelő bíróság veheti figyelembe az elévülési időt a végrehajtás iránti kérelem elbírálása előtt. Ha tehát a végrehajtható okirat kiállítása előtt a bíróság azt állapítja meg, hogy a végrehajtási jog elévült, úgy a végrehajtási lap kiállítása iránti kérelmet meg kell tagadnia a Vht. 19. § (1) bekezdése alapján, mint teljesen alaptalan kérelmet.

A Vht. 57. § (3) bekezdésének azon fordulata azonban, mely szerint a már elrendelt végrehajtást nem

---

⁶BDT2008. 1827.

⁷BH2002. 272.

⁸EBH2004. 1037.

⁹EBH2004. 1037.

lehet folytatni, a bírósági gyakorlatban sok vitatható megoldást, nem eldöntött kérdést vetett fel a Vht. 2017. december 31. napjáig hatályos szabályai szerint.

Először is azért, mert alaposan feltételezhető, hogy nem rendel úgy el végrehajtást a bíróság, hogy a végrehajtási jog elévülésének kérelemre vagy hivatalbóli vizsgálatánál téves következtetést vonna le, és a végrehajtási jog elévülése ellenére elrendelné a végrehajtást.

Ha azonban erre mégis sor kerülne, akkor a végrehajtható okirat típusától függően vagy rendes jogorvoslat útján, vagy a Vht. 211. § (1)-(2) bekezdésének alkalmazásával a végrehajtási lap visszavonásának vagy a végrehajtási záradék törlésének lenne helye.

Utóbbit bármely fél vagy a végrehajtó is kérelmezheti.

Ebből következett annak a kérdése, hogy a végrehajtást foganatosító önálló bírósági végrehajtónak vagy törvényszéki végrehajtónak van-e lehetősége arra, hogy egyáltalán vizsgálja azt, hogy végrehajtási jog elévülése ellenére elrendelt végrehajtásban jár el?

Álláspontom szerint a Vht. 2017. december 31. napjáig hatályos rendelkezései sem zárta ki a Vht. a foganatosítást végző végrehajtó jelentési lehetőségét, ugyanakkor csak a hivatalból figyelembe veendő elévülési időnél tartottam ezt jogszerűen alkalmazhatónak, tekintettel arra, hogy a végrehajtás elrendelése előtt még a végrehajtó nem is jelenik meg az eljárásban, hanem csak a végrehajtást kérő és az adós. Amennyiben tehát a felek nem kérik az elévülés figyelembe vételét, úgy e jogviszony szempontjából kívül álló harmadik személynek (a végrehajtónak) sem lehet ilyen jogosítványa, különös figyelemmel arra, hogy ez esetben (felektől érkező kérelem hiányában) a végrehajtható okiratnak a törvény megsértésével történt kiállítása sem merül fel, így a végrehajtási lap visszavonásának vagy a végrehajtási lap törlésének ezen előfeltétele hiányozna.

A következő kérdés azzal kapcsolatosan merült fel, hogy ha a már (jogszerűen) elrendelt végrehajtás foganatosítása alatt következik be a végrehajtási jog elévülése, akkor a végrehajtó ezt figyelembe veheti-e és hogyan van lehetősége arra, hogy a már elrendelt végrehajtást ne folytassa?

Tekintettel arra, hogy a „végrehajtás nem folytatása” egy passzív magatartást feltételez a végrehajtás foganatosítását végző végrehajtó részéről, ugyanakkor a Vht. 2017. december 31. napjáig nem adott lehetőséget - máshol és konkrétan a Vht. 57. § (3) bekezdésében sem - a végrehajtónak arra, hogy ezekből a végrehajtást kvázi saját kezdeményezéséből abbahagyja, hiszen ez azt is előfeltételezné, hogy a végrehajtónak kellene megállapítania a végrehajtási jog elévülését, csak oly módon lehetséges a végrehajtás „abbahagyása”, ha arról a bíróság intézkedik. (Megjegyzem, hogy a Vht. 52. §-a határozza meg a végrehajtás szünetelésének esetköreit, melyben az elévülés nem szerepel.)

A bíróság „intézkedése” pedig csak a végrehajtás megszüntetése tárgyában való határozathozatalt jelentheti.

Ebből fakadóan - álláspontom szerint - ugyanazon elvek mentén mint az elrendelés előtt, kérelem hiányában nem, csupán a hivatalból figyelembe veendő elévülés esetén volt lehetősége a végrehajtónak a végrehajtási jog elévülését bejelenteni a bíróságnak, amely a Vht. 57. § (2) bekezdése alapján szintén hivatalból fogja az elévülést figyelembe venni.

A Vht. 55. § -a azonban a végrehajtás megszüntetésére hivatalból a hivatalból figyelembe veendő elévülés esetén sem ad lehetőséget.

A bíróság így nemperes eljárás, azaz a végrehajtási eljárás keretében csak azt tehette meg, hogy a végrehajtó jelzése alapján, hivatalból vizsgálta az elévülést, és ha arra jutott, hogy a végrehajtási jog elévült, akkor a végrehajtást kérőt nyilatkoztatta arról, hogy kéri-e a végrehajtás megszüntetését, és a bíróság csak abban az esetben dönthetett a végrehajtás megszüntetéséről, ha az az adósnak (így az adóst is nyilatkoztatni kellett) vagy másnak a jogát nem sérti.

Ha azonban a végrehajtást kérő nem kérte a végrehajtás megszüntetését, akkor a bíróság a végrehajtási eljárás keretében nem szüntethette meg a végrehajtást, és adott esetben erről tájékoztathatta a jelzéssel élő végrehajtót.

Az adós ez esetben a Pp. 366. § alapján a végrehajtás megszüntetése iránt per indíthatott, de kérdés

továbbá, hogy az adós hogyan szerez tudomást vagy kell-e, hogy értesüljön arról, hogy a végrehajtási jog elévülése ellenére marad folyamatban a végrehajtás? Egyáltalán milyen bírósági eljárás indul vagy indul-e, ha csupán a végrehajtó jelenti be a bíróságnak az elévülést?

Ugyancsak kétséges volt a Vht. 41. §-ának „fordított alkalmazása”: Ha a bírósághoz az adóstól érkezik a végrehajtás megszüntetése iránti kérelem akár hivatalból, akár kérelemre figyelembe veendő elévülésre hivatkozással. A bírósági gyakorlat szerint ilyenkor a bíróság átteszi az adós kérelmét a végrehajtóhoz, hogy az folytassa le a Vht. 41. § szerinti eljárást, mely azonban azt igényelné, hogy a végrehajtó állapítsa meg, a végrehajtási jog elévült és hívja fel a végrehajtást kérőt nyilatkozattételre, a Vht. 34. § (5) bekezdésében említett összegek befizetésére. Ebben az esetben is csak akkor fejeződhet be a végrehajtás, ha a végrehajtást kérő bejelenti a követelés megszűnését és a költségeket is befizeti, egyébként az adós a végrehajtás megszüntetése iránt pert kell, hogy indítson, melyről a Vht. 41. § (5) bekezdése kifejezetten rendelkezik is.

Mindezek, a 2017. december 31. napjáig hatályos jogszabályok alapján biztonsággal meg nem válaszolható kérdések abba az irányba mutattak, hogy a végrehajtónak még hivatalból figyelembe veendő elévülés esetén sincs jogosítványa a bíróság felé jelezni az elévülést. Véleményem szerint erre a következtetésre juthatunk a Vht.-t megelőző jogszabályok tanulmányozása alapján is: Csak a végrehajtást kérő „elismerése” alapján van lehetőség nemperes eljárás keretében a végrehajtást elévülés okán megszüntetni, egyébként peres eljárásban kérheti az adós a végrehajtási jog elévülésére hivatkozással a végrehajtás megszüntetését.

A bírósági gyakorlatban felmerült annak igénye, hogy a Vht. elévülésre vagy a végrehajtás megszüntetésére vonatkozó szabályait ki kellene egészíteni azzal, hogy a bíróság kérelemre vagy hivatalból a végrehajtás foganatosítása során, akár az adós, akár a végrehajtó jelzése alapján is vizsgálja az elévülést és annak megállapítása esetén megszüntethesse a végrehajtást. Álláspontom szerint azonban éppen a végrehajtási eljárás sajátosságából kiindulva, mely feltételez egy jogszerű, lejárt követelés iránti igényt, és az adós mulasztását, nem indok nélküliek a Vht-nak „azon hiányosságai”, melyek a nemperes eljárásban történő megszüntetést a végrehajtást kérő aktív magatartásához kötik, mert ellentétben a nemperes eljárással a peres eljárás megfelelő garanciát nyújt arra, hogy bizonyításfelvétel útján kerülhessen sor a végrehajtás megszüntetésére.

A Vht- 41. § (1) bekezdésének 2018. január 01. napjától hatályos rendelkezése azonban már kifejezetten rendelkezik arról, ha az adós arra hivatkozik, hogy a követelés, illetve a végrehajtási jog elévült, akkor a bírósági végrehajtó a fentebb ismertetett eljárást lefolytatja és a végrehajtási eljárás befejeződik.

A fentiekhez képest speciális és egyértelmű szabályt tartalmaz a Vht. (Pénzkövetelés végrehajtása című Második részének a Végrehajtás pénzforgalmi szolgálatánál kezelt összegre című V. fejezetében található) 82/A. § (6) bekezdése, mely szerint, „ha az adós elévülésre hivatkozik, a végrehajtó betérjeszti az iratokat a végrehajtást foganatosító bírósághoz, amely elévülés esetén a végrehajtást végzéssel megszünteti”.

III. A bírósági közvetítés szerepe a végrehajtási eljárásban, elévülés esetén

Az elévülés a jogalkalmazók számára is több ponton vitás vagy vitatható kérdést vet fel, de nyilvánvalóan elsősorban az érintett felek közötti jogvitából fakad a bírósági döntéshozatal szükségessége.

A jogviták mögött azonban szükségszerűen érdekviták húzódnak meg.

A közvetítői tevékenységről szóló 2002. évi LV. törvény (a továbbiakban: Közvetítői tv.) 1. § (3) bekezdése kizárja a közvetítői eljárás lehetőségét a végrehajtási perek mellett, a nemperes végrehajtási eljárásban azonban nem kizárt a közvetítés.

Bár a Vht. keretein belül is, vagy peres eljárásban is sor kerülhet arra, hogy a végrehajtást kérő kérelme esetén, vagy az adós kérelme és a végrehajtást kérő hozzájárulása alapján a bíróság a végrehajtást vagy a pert megszüntesse, különösen a nemperes eljárásban a felek személyes találkozásának hiánya vagy például a végrehajtást kérő írásbeli nyilatkozatának hiánya gátját képezi a végrehajtás megszüntetésének.

Az írásbeli nyilatkozatok alapján vagy éppen azok hiányában nehézségbe ütközik ugyanis a tényállás megállapítása és a bírósági döntés megokolása, illetve - érzésem szerint - csak a „félígazságot” lehet

feltérképezni, ezért ilyenkor - álláspontom szerint - célszerű lenne a bírósági közvetítés felajánlása az érintetteknek.

Bár a végrehajtási eljárás tipikusan egy jogvitát lezáró jogerős bírósági eljárást követ, az elévülés kapcsán ismét vitás helyzet alakul ki az érintettek között.

A gyakorlatban tehát, amennyiben végrehajtási eljárásban az elévülés vizsgálatánál eljáró bíróság a nemperes eljárásból fakadó írásbeli nyilatkozatok beszerzése vagy annak akadályozottsága okán úgy ítéli meg, hogy a felek személyes egyeztetése elősegítené a folyamatban lévő ügy mielőbbi lezárását, javasolhatná a feleknek a közvetítői eljárás igénybe vételét.

A Közvetítői tv. 31. § (2) bekezdése szerint a közvetítői eljárás megindítása az elévülést megszakítja; a közvetítői eljárás megállapodással történő eredményes befejezése után pedig az elévülésre a Ptk.-nak az elévülés megszakítására, a közvetítői eljárás eredménytelensége esetén a Ptk.-nak az elévülés nyugvására vonatkozó rendelkezéseiben foglaltak irányadóak.

A Közvetítői tv. elévülésre vonatkozó rendelkezésére figyelemmel tehát a végrehajtás kérőnek az eljárás idejére tekintettel a jogérvényesítési lehetősége nem szenvedne hátrányt.

Miután a felek személyes egyeztetésére lehetőséget nyújtó közvetítői eljárás nem zárja ki a felek bíróság előtti jogérvényesítési lehetőségét, ugyanakkor az elévülés megszakad vagy nyugszik, álláspontom szerint e garanciák mellett a bírósági jogalkalmazó számára nehézséget okozó ügy „feloldódhatna” ezen eljárás során.

A végrehajtási eljárás melletti közvetítői eljárásnak a gyakorlati alkalmazhatósága tekintetében azonban nem hagyhatom figyelmen kívül a Vht-ben előírt szoros eljárási határidőket és azt, hogy a Vht. nem teszi lehetővé a végrehajtási eljárás felfüggesztését és szünetelését.

Meglátásom szerint jogalkotási tevékenységet igényel, hogy a közvetítői eljárás időtartamára figyelemmel legalább a bírósági eljárási határidőből kieső idő kerüljön jogszabályban rögzítésre, vagy hogy a közvetítői eljárás megindulása esetén szüneteltesse a végrehajtási eljárást, és az csak az

eljárás folytatása iránti kérelem esetén induljon újra. Ehhez azonban szükség lenne annak jogszabályba iktatására, hogy a közvetítő hivatalosan közölhesse a bírósággal, hogy a közvetítői eljárás megindult - melyre a hatályos jogszabályok még a peres eljárás kapcsán sem adnak automatikus lehetőséget a közvetítés titkosságára figyelemmel. [Közvetítői tv. 26. §]

Ugyanakkor az is szabályozást igényelne, hogy a végrehajtási eljárással felmerült eljárési illetékről - meglátásom szerint - mind a közvetítés hatékonysága, mind a bírósági eljárás költségkímélése okán, ne kelljen rendelkezni, csak akkor, ha az eljárás újra folyamatba kerül, annak befejezésekor, az általános szabályok szerint.

A jelenleg hatályos jogszabályi környezet mellett - bár azt gondolom, hogy a bírósági közvetítés a felek érdek-és jogvitájának lezárását nagyban elősegíthetné, és ezáltal a bírósági eljárások befejezését is - kevésbé életszerű, hogy annak a felek figyelmébe ajánlásával az eljáró bíróság, és így annak lehetőségével a fél éljen. Éppen ezért javaslom a végrehajtási eljárásra vonatkozó jogszabályok frissítését a bírósági közvetítés lehetőségére figyelemmel.

Felhasznált irodalom jegyzéke

- Nagykomentár a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvényhez (Bíró Noémi / Gyekiczky Tamás / Kapa Mátyás / Nádas György / Rab Henriett / Zoltán Hunor / Zoltán Levente)
- Nagykomentár a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvényhez Szerkesztette: Gellért György (Benedek Károly / Besenyei Lajos / Domé Györgyné / Gellért György / Harmathy Attila / Kecskés László / Kemenes Béla / Petrik Ferenc / Sárközy Tamás / Sóth Lászlóné / Szilágyi Dénes / Vékás Lajos / Zoltán Ödön)
- Kommentár a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényhez Szerkesztette: Gárdos Péter / Vékás Lajos (Csehi Zoltán / Faludi Gábor / Gárdos István / Gárdos Péter / Grafl Fülöp Gyöngyi / Kemenes István / Kisfaludi András / Lábady Tamás / Lenkovics Barnabás / Menyhárd Attila / Orosz Árpád / Szeibert Orsolya / Székely László / Tőkey Balázs / Vékás Lajos / Weiss Emilia)
- Nagykomentár a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvényhez Szerkesztette: Kiss Daisy / Németh János (Gáspárdy László / Gátos György / Gyekiczky Tamás / Horváth Jenő / Juhász László / Kapa Mátyás / Kengyel Miklós / Kiss Daisy / Kormos Erzsébet / Légrádi István / Lőrincz György / Makai Katalin / Mernyei Ákos / Németh János / Pozsgai Nóra / Sallós István / Sántha Ágnes / Szabó Imre / T. Nagy Erzsébet / Varga István / Vida István)

Felhasznált jogszabályok jegyzéke

- 1981. évi LX. törvénycikk a végrehajtási eljárásról
- 1955. évi 21. törvényerejű rendelet a bírósági végrehajtásról
- 1979. évi 18. törvényerejű rendelet a bírósági végrehajtásról
- 1994. évi LIII. törvény a bírósági végrehajtásról
- 1952. évi III. törvény a polgári perrendtartásról
- 2003. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről
- 2013. évi CLXXVII. törvény a Polgári Törvénykönyvről szóló 2003. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről
- 1959. évi IV. törvény a Polgári Törvénykönyvről
- 2012. évi I. törvény a Munka Törvénykönyvéről
- 1992. évi XXII. törvény a Munka Törvénykönyvéről
- 1991. évi XLIX. törvény a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról
- 1952. évi IV. törvény a házasságról, a családról és a gyámságról
- 2009. évi L. törvény a fizetési meghagyásos eljárásról
- 2002. évi LV. törvény a közvetítői tevékenységről